

VAN KENT TİYATROBU
1. TEK KİŞİLİK ULUSLARARASI
TİYATRO METNİ YAZIM YARIŞMASI

SEÇKİ OYUNLAR -1-

Gezgin
Halil Uzel

Balerin
Anıl Çetinel Örselli & D. Yavuz Arkin

Anksiyetem, Ben ve Diğerleri
Buket Tahmaz Savaş

Üzgün Şoför
E. Erdem Alpyürük

Müslüman Malı Ortaktır
Hüseyin Erdoğan

İntiçiuma Töreni
Funda Sevenscan

Devran
Önder Yücel

Litharos

TİYATRO

Yapı ve Ritim

Giriş, Gelişme, Sonuç: Klasik drama yapısını takip edin. Oyunun başında karakteri ve ortamı tanıttın, gelişme bölümünde olayları ve çatışmayı yoğunlaştırdın, sonda ise bir sonuca ulaştın.

Ritim ve Tempo: Monologların temposunu iyi ayarla. Her şeyin aynı hızda ilerlemesi sıkıcı olabilir. Bazı yerlerde hızlan, bazı yerlerde yavaşla. Duygusal anlarda duraklamalar kullan, sürpriz ve dönüm noktaları: İzleyiciyi şaşırtacak, düşündürecek beklenmedik anlar veya karakterin hayatında önemli bir değişim yaratan dönüm noktaları ekleyin.

Dil ve Anlatım

Akıcı ve Doğal Diyalog: Karakterin dili, onun kişiliğine uygun olmalı. Yapay veya zorlama cümlelerden kaçın. Monologları karakterin gerçekten konuştuğu hissini vermeli.

Görsel Betimlemeler: Sahnedeki tek kişi olsa da sözcüklerinle izleyicinin zihninde canlı görüntüler yaratın. Mekanları, diğer karakterleri veya geçmiş olayları betimlerken güçlü ve çarpıcı ifadeler kullanın.

Sözcük Ekonomisi: Gereksiz kelime kalabalığından kaçın. Her kelimenin bir anlamı ve amacı olmalı. Tiyatroda her şeyin bir karşılığı vardır.

Sahne Kullanımı ve Teknik Unsurlar

Mekân ve Obje Kullanımı: Tek kişilik oyunda, sahneye koyacağınız birkaç obje veya dekor bile büyük anlam taşıyabilir. Bu unsurları karakterin iç dünyasını yansıtmak veya hikâyeyi ilerletmek için kullanın.

Işık ve Ses Tasarımı (Yönetmenlik Notları): Senaryonuzda, oyunun genel atmosferini destekleyecek basit ışık ve ses efektleri için önerilerde bulunabilirsiniz. Örneğin, "ışık kararı, karakter gölgeye düşer" veya "uzaktan hüzünlü bir melodi duyulur" gibi notlar ekleyebilirsiniz. Bu, oyunun sahnelenmesi sırasında yönetmen ve oyuncu için yol gösterici olacaktır.

İzleyiciyi Kucaklamak: Tek kişilik oyunlarda, karakterin zaman zaman doğrudan izleyiciye hitap etmesi, onların hikâyeye daha

Tek Kişilik Tiyatro Metni Yazım Yarışması Özelinde Dikkat Edilmesi Gerekenler

Yarışma Kurallarını Okuyun: Süre kısıtlaması, konu sınırlaması, format gereklilikleri gibi tüm kuralları dikkatlice okuyun ve buna göre hazırlanın.

Okuyucuya Yönelik Yazın: Unutmayın ki ilk etapta oyununuz okunacak. Kâğıt üzerinde de etkileyici ve anlaşılır olmalı.

Provaları Düşünün: Yazdıklarınızın bir oyuncu tarafından nasıl canlandırılacağını hayal edin. Oyuncuya yeterli hareket ve duygulanma alanı bırakıyor musunuz?

Tek kişilik bir oyun yazmak, karakterin iç dünyasına derinlemesine dalmak için harika bir fırsattır.

Tüm yazarlara bundan sonraki yazın çalışmalarında başarılar dilerim! Van 2.Tek Kişilik Oyun Metni Yazım Yarışması, çağdaş tiyatro alanında hem yazarları hem de oyuncularını yaratıcı anlamda zorlayan ve geliştiren önemli bir etkinlik olarak yakında yine sizlerle olacak.

Prof. Dr. Adnan TÖNEL
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Devlet Konservatövarı

olan 1 Aralık 2024 - 28 Şubat 2025 tarihleri arasında başlanan eserler tiyatro sanatçıları, akademisyenler ve dramaturglardan oluşan jüri tarafından değerlendirildi. Değerlendirme kriterleri arasında; özgünlük, dramatik yapı, karakter derinliği, sahneye uygunluk ve dil kullanımı yer aldı. Özgün, daha önce sahnelenmemiş tüm metinlerin titizlikle değerlendirildiğini belirtmeliyim.

Başvuran eserlerde tabinin edersiniz ki tek başına canlandırılan farklı karakterlerin ağından dönemin veya hikâyede geçen toplumun ve genel olarak insanlık durumunun eleştirel bir resminin çizildiğini görmek olası. Bu monologlar genellikle sıradan insanların içlerinin, kashların ve toplumun ötekileştirilmiş kesimlerinin gözünden güncel olayları, politikaları, dini dogmaları ve toplumsal çarpıklıkları ele almış. Absürt misah, grotesk tipler ve keskin hicvi kullanarak izleyiciyi hem güldürür hem de düşündürür zevceceleler.

Yarışmaya katılan her oyunda gördüğümüz gibi her monolog ayrı bir hikâyeye anlatır ve genellikle belirli bir toplumsal sorunu veya adaletsizliği hedef alır. Yazarlarımız, karakterlerinin dilini, jestlerini ve mimiklerini ustaca kullanarak onların iç dünyalarını ve karşılaştıkları zorlukları tüm çıplaklığıyla gözler önüne serme başarısına ulaşmıştı. Bazı oyunlarda karakterin anlattığı olaylar genellikle abartılı ve karikatürize edilmiş olsa da alt metinlerinde yatan gerçekler oldukça çarpıcıdır.

Başvuran oyunlarda siyasetteki yolsuzlukların, bürokrasinin, kapitalist sistemin getirdiği sömürünün ve otoritenin etkisinin acımasızca eleştirildiğine de tanık olduk. Eserlerde yine gördük ki misah da çoğu zaman karakterlerin durumları ve tepkileriyle sürrealist sahne diline evrilmiş ve yazarlarımızın inşa ettiği dünyada performanslarında doğaçlama önemli bir yer tutmakta. Kitaptaki metinler de bu doğaçlama ruhunu yansıtmış ve çoğu zaman halkın dilinden, argosundan ve günlük yaşamından beslenmişler.

Çok önem verdiğimiz bir konu da yazarlarımızın eserlerinde yer alan toplumun toplumsal hayattaki yerini, karşılaştıkları zorlukları ve çözüm yollarını ele almış olmasıdır.

propagandasına karşı bir duruş olarak sergileyen çok yazar var.

Oyunlar okuyucuya veya izleyiciye sadece kahkaha değil aynı zamanda derin bir düşünce ve eleştirel bir bakış açısı sunuyor. Her bir monolog, toplumun nabzını tutma ve onu kendi özgün tarzıyla yansıltma yeteneğinin bir kanıtı. Bu eserler, tiyatromun dönüştürücü gücüne ve sanatçının toplumsal sorumluluğuna dair önemli bir ders niteliğindedir kanımca.

Tiyatro akademisini veya bilimsel üretimleri de düşünerek ilgili alıcılara ufuk açacak bazı noktalar da temas etmek istiyorum.

Tek kişilik bir tiyatro oyunu yazmak, oldukça özel bir yetenek ve dikkat gerektiren bir süreçtir. Yazmış, yazmakta olan ve yazmayı düşleyenler için de yazacaklarım var:

Karakter Derinliği

Tek Odak Noktası: Oyununuzun tek bir karakter üzerine kurulu olduğunu unutmayın. Bu karakterin hikâyesini, iç dünyasını, çatışmalarını ve gelişimini izleyiciye çok iyi aktarmanız gerekir. Seyircinin onunla bağ kurmasını sağlayın.

Monologun Gücü: Karakterin monologları sadece bilgi vermekle kalmamalı, aynı zamanda onun ruh halini, geçmişini, umutlarını ve korkularını da yansıtmalı. Sözcükler, onun içsel yelculuğünün bir parçası olmalı.

Fiziksel İfadeler: Karakterin sadece sözleriyle değil, hareketleriyle, jestleriyle, mimikleriyle de konuşmasını sağlayın. Tek kişilik oyunda, bir oyuncunun sahnedeki varlığı çok daha belirgin hale gelir.

Konu ve Tema

Evrensellik: Seçtiğiniz konu, geniş bir kitleye hitap edebilecek evrensel temalar içermeli (aşk, kayıp, umut, yalnızlık, değişim, adalet vb.). Bu, izleyicinin kendi deneyimleriyle bağ kurmasını kolaylaştırır.

Özgünlük: Konuyu ele alış biçiminizde özgün olun. Bilindik bir temayı bile farklı bir perspektiften sunmak, oyununuzu öne çıkarır.

Çözüm: Karakterin bir iç veya dış çatışması olmalı.

VAN KENT TİYATROSU TEK KİŞİLİK TİYATRO METNİ YAZIM YARIŞMASI

Van Kent Tiyatrosu Tek Kişilik Oyun Metni Yazım Yarışması, tiyatroya dair üretim yapan, sahne dilinin çeşitlenmesini ve zenginleşmesine dair beklentileri olan ve bu alanda üretim yapan herkes için bir çağrıydı. Daha ilk yıl çok sayıda başvurunun olması bizi umutlandırdı ve ön inceleme sonrasında 11 eser finale kalmayı başardı.

Tek kişilik oyun metni yazım yarışmasının hedeflerinde, yeni oyun yazarlarını teşvik etmek, yaratıcı yazarlık ve bireysel anlatım biçimlerini desteklemek, tiyatronun minimalist ve derinlemesine anlatım olanaklarını ortaya çıkarmak, toplumsal, bireysel veya tarihsel temaları farklı bir bakışla sahneye taşımak öne çıkan başlıklar olarak sıralanabilir.

Monodrama yazmak görüldüğü gibi kolay değil; sahnede yalnızca bir oyuncunun yer aldığı tiyatro evreni oluşturuyorsunuz. Bu türde yazar, tüm dramatik yapıyı tek bir karakterin omuzlarına yükler. Bu karakter çoğu zaman seyirciyle doğrudan iletişim kurar, kendi iç dünyasını, anılarını, hayallerini veya çatışmalarını anlatır. Dolayısıyla monodrama; anlatı, karakter gelişimi ve oyunculuk açısından güçlü bir derinlik ve ustalık gerektirir.

Tek Kişilik Oyun Yazma Yarışması söylem olarak yarıştırmak bağlamında tartışılabilir bir düzleme zorlasa da yazar için ödülün değerli bir göstergesi olarak çok sayıda yeni yazarı da bu alana çekmeyi başardı. Yanı sıra sahne sanatlarının gelişimi için de önemli bir alan yarattı. Bu yarışmalar sayesinde tiyatronun sade ama derin anlatım gücü bir kez daha ortaya konmuş oldu düşüncesindeyim. Sanatçılara hem bireysel ifade özgürlüğü hem de kolektif hafızaya katkıda bulunma fırsatı sunması çok kıymetli.

Ödül demişken, ödüller genellikle para ödülü, sahnelenme hakkı, kitap olarak basılma ya da tiyatro festivallerinde yer alma gibi olanakları kapsar. Biz de bunları öne aldık ve önümüzdeki yıllardaki yazım yarışmaları için de kişisel görüşüm aynı fırsat kapılarını açmak adına tekrarlanması yönünde. Yarışmaya katılım süresi